

10ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»
Αθήνα, 12-14 Νοεμβρίου 2015

Ο πληθυντικός αριθμός στους ελληνικούς όρους

Κώστας Βαλεοντής

Plural form in Greek terms

Kostas Valeontis

Εισαγωγή

Στην Ορολογία:

αντικείμενο είναι «κάθε τι αντιληπτό μέσω των αισθήσεων ή συλληπτό μέσω του νου»·

χαρακτηριστικό είναι «νοητική αφαίρεση μιας ιδιότητας ενός αντικειμένου ή ενός συνόλου αντικειμένων»·

έννοια είναι «μονάδα γνώσης που δημιουργείται από έναν μοναδικό συνδυασμό χαρακτηριστικών»·

πλάτος ή έκταση μιας έννοιας είναι «το σύνολο όλων των αντικειμένων στα οποία αντιστοιχεί μια έννοια»·

βάθος ή ένταση μιας έννοιας είναι «σύνολο χαρακτηριστικών – τουλάχιστον των ουσιωδών χαρακτηριστικών – που συνιστούν την έννοια».

Εισαγωγή

Εξ ορισμού, η **έννοια** είναι νοητικό κατασκευάσμα· για να εξωτερικευτεί χρειάζεται να παρασταθεί με απτά αντιληπτά μέσα και:

- είτε «*παριστάνεται μέσω μιας περιγραφικής δήλωσης που εξυπηρετεί τη διαφοροποίησή της από συναφείς έννοιες*»· η δήλωση αυτή είναι ο **ορισμός** της έννοιας· με αυτόν η έννοια **ορίζεται** (οριοθετείται),
- είτε «*παριστάνεται με ένα σημείο (σημάδι) που την υποδηλώνει*»· το σημείο αυτό είναι η **κατασήμανση** της έννοιας· με αυτήν η έννοια **κατασημαίνεται** (σημαδεύεται).

Εισαγωγή

Η «έννοια που αντιστοιχεί σε ένα και μόνο αντικείμενο» είναι μια **ατομική έννοια** και κατασημαίνεται με ένα **όνομα** (ή μια **κατονομασία**), ενώ

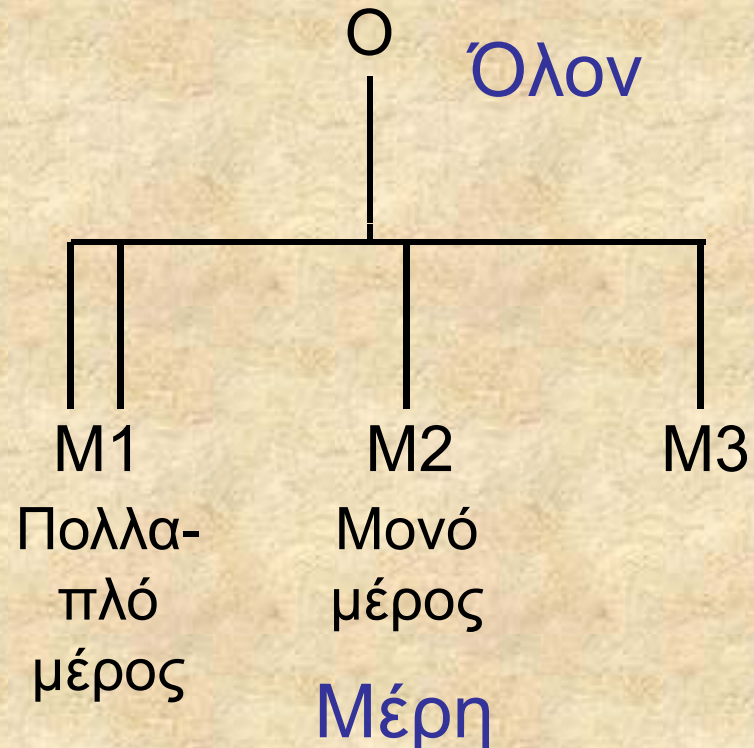
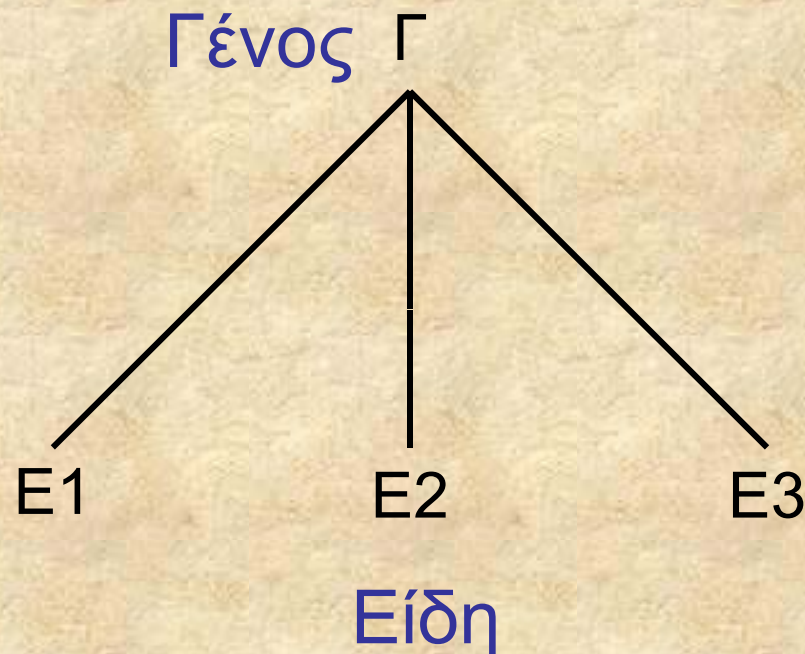
η «έννοια που αντιστοιχεί σε δύο ή περισσότερα αντικείμενα τα οποία αποτελούν ομάδα λόγω κοινών ιδιοτήτων» είναι μια **γενική έννοια** και κατασημαίνεται με έναν **όρο**.

Εκτός από τα ονόματα και τους όρους, οι έννοιες κατασημαίνονται και με (μη λεκτικά) **σύμβολα**.

Εισαγωγή

Δύο έννοιες, Α και Β, σε ένα θεματικό πεδίο, σχετίζονται μεταξύ τους με διάφορες **σχέσεις εννοιών**.

Από αυτές, οι δύο βασικές **ιεραρχικές** σχέσεις εννοιών είναι η **ειδογονική σχέση** (ή σχέση γένους–είδους) και η **μεριστική σχέση** (ή σχέση όλου–μέρους).

Εισαγωγή

Ένα όνομα / ένας όρος μπορεί να είναι

απλό / απλός

(δηλ. να περιλαμβάνει μία ρίζα) ή

σύμπλοκο / σύμπλοκος

(δηλ. να περιλαμβάνει περισσότερες από μία ρίζες).

Το **απλό όνομα / ο απλός όρος** είναι εξ ορισμού

μονολεκτικό / μονολεκτικός,

ενώ το **σύμπλοκο όνομα / ο σύμπλοκος όρος**

μπορεί να είναι μονολεκτικό / μονολεκτικός ή

πολυλεκτικό / πολυλεκτικός.

Εισαγωγή

Κατά κανόνα, ο σύμπλοκος όρος (αντίστοιχα και το σύμπλοκο όνομα) χωρίζεται σε δύο **άμεσα συνθετικά**:

το **προσδιοριζόμενο συνθετικό (Π)** και
το **προσδιοριστικό συνθετικό (Π)**.

1 Οι έννοιες ορίζονται, και οι όροι λημματογραφούνται, κατά κανόνα, στον ενικό αριθμό

1.0 Γενικά

Μια έννοια αντιπροσωπεύει

- είτε **ένα** αντικείμενο (ατομική έννοια)
- είτε **κάθε ένα** από μια ομάδα αντικειμένων (γενική έννοια).

Η έννοια «*Ήλιος*» αντιπροσωπεύει το συγκεκριμένο και μοναδικό αστέρι, πλανήτη του οποίου είναι και η Γη.

η έννοια «*αστέρι*» αντιπροσωπεύει κάθε ένα από τα δισεκατομμύρια τρισεκατομμυρίων αυτόφωτα ουράνια σώματα που υπάρχουν στο σύμπαν ένα από τα οποία είναι και ο Ήλιος.

Ένα παράδειγμα γενικής έννοιας:

Η έννοια «**μολύβι**» ορίζεται ως

«*όργανο γραφής, στο οποίο το μέσο γραφής είναι γραφίτης*»

και κατασημαίνεται με τον όρο **μολύβι**.

Ο ορισμός βασίζεται στο **ειδογονικό σύστημα εννοιών**:

Με τον πληθυντικό **μολύβια** αναφερόμαστε σε όλα τα αντικείμενα που καλύπτονται από τον παραπάνω ορισμό·

και μάλιστα – επειδή τα αντικείμενα αυτά δεν τα έχουμε μπροστά μας – αναφερόμαστε στις **ατομικές έννοιές** τους, που αποτελούν *είδη (είδιες έννοιες)* της έννοιας «μολύβι».

Η πρόταση «Τα **μολύβια** είναι **όργανα γραφής**» αναφέρεται σε ολόκληρο το πλάτος της έννοιας «μολύβι», που είναι υποσύνολο του πλάτους της έννοιας «*όργανο γραφής*»·

δηλαδή σε όλες τις ατομικές έννοιες που αντιστοιχούν σε αυτό.

Η πρόταση «Τα **μολύβια** διακρίνονται σε **ξύλινα μολύβια** και σε **μηχανικά μολύβια**» αναφέρεται σε όλο το πλάτος της έννοιας «**μολύβι**» που χωρίζεται σε δύο μέρη:

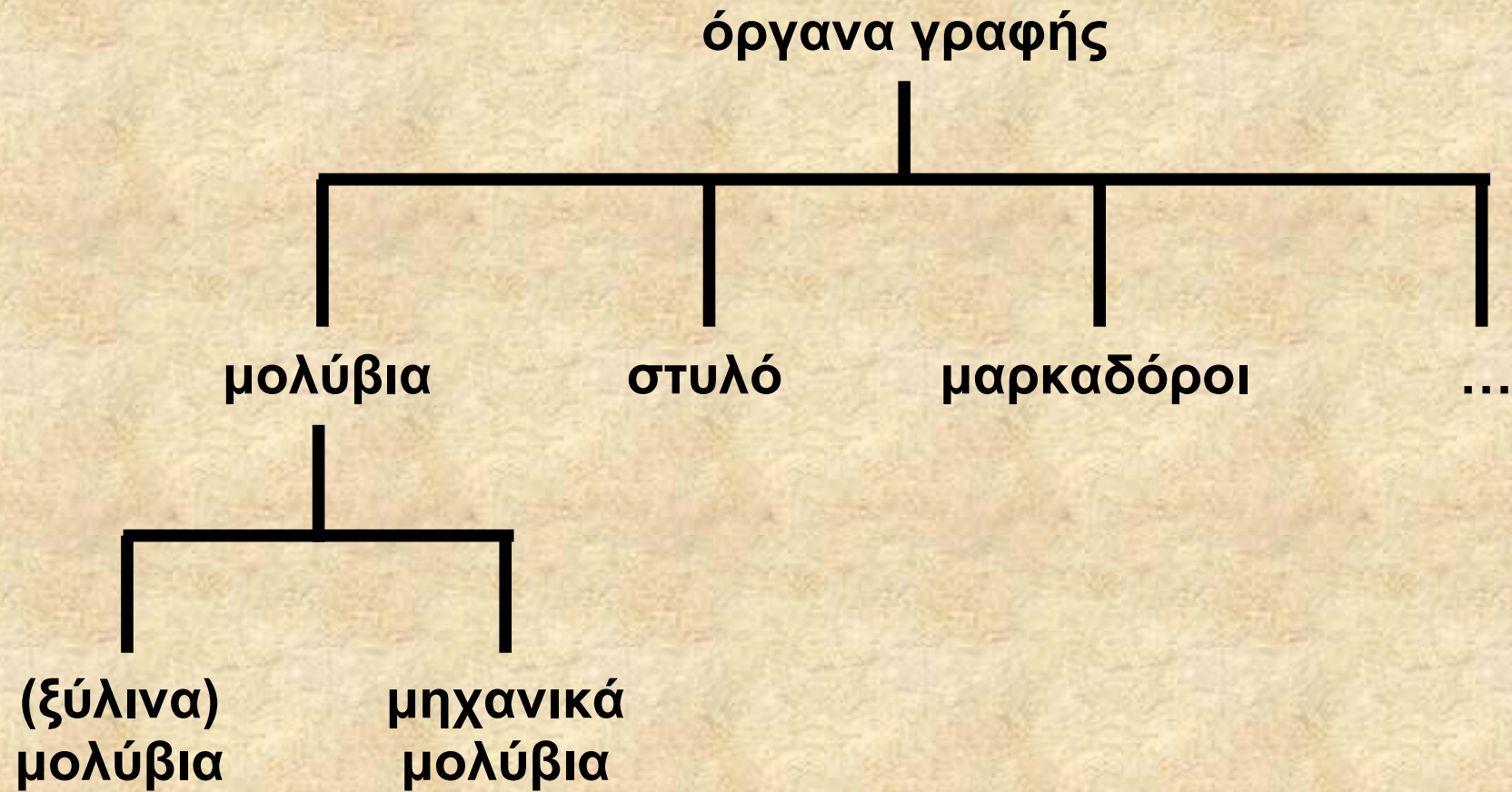
όλο το πλάτος της έννοιας «**ξύλινο μολύβι**» |
όλο το πλάτος της έννοιας «**μηχανικό μολύβι**».

Ώστε, οι πληθυντικοί **όργανα γραφής, μολύβια, ξύλινα μολύβια, μηχανικά μολύβια** παριστάνουν ομάδες (σύνολα) ατομικών εννοιών και **όχι** τις έννοιες που δηλώνει ο αντίστοιχος ενικός αριθμός·

αποτελούν δηλαδή **άλλους όρους** οι οποίοι κατασημαίνουν τις **έννοιες-σύνολα**: «**όργανα γραφής**», «**μολύβια**», «**ξύλινα μολύβια**», «**μηχανικά μολύβια**»,

που αντιπροσωπεύουν ομάδες **αντικειμένων** οι οποίες είναι **υποσύνολα** του πλάτους της γενικής έννοιας

Το αντίστοιχο σύστημα εννοιών δεν είναι πλέον
ειδογονικό, αλλά είναι **μεριστικό σύστημα εννοιών:**

Σύμφωνα με τα παραπάνω,

κατά κανόνα η έννοια (είτε ατομική είτε γενική) ορίζεται στον ενικό αριθμό

και, επομένως,

το όνομα και ο όρος που αναγράφονται σε λήμματα γλωσσαρίων και λεξικών ορολογίας και άλλων γλωσσικών πόρων εκφράζονται *κατά κανόνα* στον ενικό αριθμό.

Ο πληθυντικός αριθμός ενός όρου παριστάνει **ομάδα ατομικών εννοιών.**

1.1 Ονόματα ατομικών εννοιών στον πληθυντικό αριθμό

Υπάρχουν, όμως, περιπτώσεις όπου, ενώ πρόκειται για ατομική έννοια και ο ορισμός της είναι διατυπωμένος σε ενικό αριθμό, το όνομά της είναι διατυπωμένο σε πληθυντικό αριθμό· όπως στα παραδείγματα:

Ελληνικά Ταχυδρομεία (ένας οργανισμός),
Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (μία χώρα),
Μαθηματικά (μία επιστήμη),
Τηλεπικοινωνίες (ένας τομέας), ...

Στις περιπτώσεις αυτές, η ατομική έννοια αφορά μία **ενιαία οντότητα** (ένα αντικείμενο), η οποία όμως έχει **πολλαπλή σύνθεση**, **πολλαπλό σκοπό** ή **πολλαπλή δραστηριότητα** και, κατά την ονοματοδοσία, το όνομα της έννοιας επελέγη έτσι ώστε να δηλώνει το **χαρακτηριστικό** αυτής ακριβώς της **πολλαπλότητας**.

Τα **Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ)** είναι ένας ενιαίος οργανισμός που διαθέτει δίκτυο το οποίο αποτελείται από όλα τα «ταχυδρομεία» των πόλεων και χωριών της Ελλάδας.

Οι **Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (ΗΠΑ)** είναι μια ενιαία χώρα που αποτελείται από 51 επιμέρους «πολιτείες».

Τα **Μαθηματικά** είναι μια ενιαία επιστήμη που αποτελείται από επιμέρους κλάδους (αριθμητική, άλγεβρα, γεωμετρία, ...).

Τα ονόματα αυτά, συνήθως, δεν χρησιμοποιούνται αυτούσια στον ενικό αριθμό για να εκφράσουν την ίδια ατομική έννοια ούτε και μέρος της.

Δεν λέμε: Το ταχυδρομείο της γειτονιάς μας είναι ένα **Ελληνικό Ταχυδρομείο** (λέμε π.χ. ότι είναι: ένα υποκατάστημα των **ΕΛΤΑ**),

ούτε λέμε: Η Διαφορική Γεωμετρία είναι ένα **Μαθηματικό** (λέμε π.χ. ότι είναι: ένας κλάδος των **Μαθηματικών**),

ούτε λέμε: Η Φλόριντα είναι μια **Ηνωμένη Πολιτεία** (λέμε π.χ. ότι είναι: μια πολιτεία των **ΗΠΑ**),

Στην κατηγορία αυτών των εννοιών υπάγονται
ατομικές έννοιες που καλύπτουν

οργανισμούς,
εταιρείες,
επιστήμες,
θεματικά πεδία,
υπηρεσιακές μονάδες,
επιτροπές,
ομάδες
κ.ά.

1.2 Όροι στον πληθυντικό αριθμό για γενικές έννοιες που ορίζονται στον ενικό αριθμό

Οι περιπτώσεις γενικών εννοιών, οι οποίες **ορίζονται**, ή **μπορούν να οριστούν**, στον ενικό αριθμό, αλλά λημματογραφούνται συχνά στον πληθυντικό είναι αρκετές.

Για τις <τηλεπικοινωνίες>, στη Βάση TELETERM, επισημάνσαμε τις πιο συχνές από αυτές τις περιπτώσεις και καταμετρήσαμε τις εμφανίσεις των αντίστοιχων όρων, τόσο στον **ενικό** όσο και στον **πληθυντικό** αριθμό, μέσα στα λήμματα της Βάσης.

Ενικός: υπηρεσία/υπηρεσίας (σε $1479 + 1296 = 2775$ λήμματα) **79 %**

Πληθ. : υπηρεσίες/υπηρεσιών (σε $430 + 299 = 729$ λήμματα) **21 %**

Ενικός: πληροφορία/πληροφορίας (σε $242 + 367 = 609$ λήμματα) **34 %**

Πληθ. : πληροφορίες/πληροφοριών (σε $534 + 648 = 1182$ λήμμ.) **66 %**

Ενικός: επικοινωνία/επικοινωνίας (σε $209 + 308 = 517$ λήμματα) **59 %**

Πληθ. : επικοινωνίες/επικοινωνιών (σε $104 + 254 = 358$ λήμμ.) **41 %**

Ενικός: τηλεπικοινωνία/τηλεπικοινωνίας (σε $10 + 10 = 20$ λήμματα) **10 %**

Πληθ. : τηλεπικοινωνίες/τηλεπικοινωνιών (σε $56 + 114 = 170$ λήμμ.) **90 %**

Ενικός: δεδομένο/δεδομένου (σε 0 λήμματα) **0 %**

Πληθ. : δεδομένα/δεδομένων (σε $521 + 1929 = 2450$ λήμματα) **100 %**

Ενικός: δοκιμή/δοκιμής (σε $397 + 1127 = 1524$ λήμματα) **68 %**

Πληθ. : δοκιμές/δοκιμών (σε $317 + 388 = 705$ λήμματα) **32 %**

Οι πληθυντικοί τύποι των παραπάνω όρων παριστάνουν **σύνολα ατομικών εννοιών** όπως εξηγήθηκε στην παράγραφο «**1.0 Γενικά**» στην αρχή.

1.3 Όροι στον πληθυντικό αριθμό για γενικές έννοιες που «δύσκολα» ορίζονται στον ενικό αριθμό

Υπάρχουν **έννοιες** που ορίζονται στον πληθυντικό αριθμό και αποδίδονται με όρο επίσης στον πληθυντικό αριθμό γιατί περιλαμβάνουν (στο **βάθος** τους) **χαρακτηριστικά** τα οποία αποδίδουν

όχι ατομικές ιδιότητες των αντικειμένων,

αλλά **συγκριτικές ιδιότητες** μεταξύ **δύο** ή και περισσότερων αντικειμένων, από το σύνολο των αντικειμένων που καλύπτει (στο **πλάτος** της) η **γενική έννοια** η οποία αποδίδεται με τον ίδιο όρο στον ενικό αριθμό

Οι έννοιες αυτές είναι **επιμερείς** και η υπερτασσόμενη έννοιά τους είναι η **ολομερής έννοια**, που και αυτή είναι διατυπωμένη στον πληθυντικό αριθμό.

Στη Βάση **TELETERM** βρέθηκαν τέτοιες έννοιες σε **τουλάχιστον 80 λήμματα**.

Ας δούμε τα **κυριότερα από αυτά τα χαρακτηριστικά** και πώς αυτά αντανakλώνται στους αντίστοιχους όρους, που είναι όλοι στον πληθυντικό αριθμό.

α. **αλληλοπάθεια** (όπως αλληλοαποκλεισμός, αλληλεξάρτηση, διάδραση κ.ά.)

Όρος (που παριστάνει επιμερή έννοια)	Γενική έννοια	Ολομερής έννοια
αλληλοαποκλειόμενες επιλογές	«επιλογή»	«επιλογές»
αλληλοαποκλειόμενες παράμετροι	«παράμετρος»	«παράμετροι»
αλληλοαποκλειόμενοι μηχανισμοί	«μηχανισμός»	«μηχανισμοί»
αλληλοεξαρτώμενες δραστηριότητες	«δραστηριότητα»	«δραστηριότητες»
αλληλοεπικαλυπτόμενες πλοκάδες	«πλοκάδα»	«πλοκάδες»
αλληλοτεμνόμενες επιφάνειες	«επιφάνεια»	«επιφάνειες»
διαδρώντες τομείς διαχείρισης	«τομέας διαχείρισης»	«τομείς διαχείρισης»
διαδρώσες συνιστώσες συστήματος	«συνιστώσα συστήματος»	«συνιστώσες συστήματος»

β. εναντίωση (το καθένα από τα δύο αντικείμενα αποτελεί αντίθεση ή αντίφαση του άλλου)

Όρος (που παριστάνει επιμερή έννοια)	Γενική έννοια	Ολομερής έννοια
αντίθετες κατευθύνσεις	«κατεύθυνση»	«κατευθύνσεις»
αντιφατικές καταστάσεις	«κατάσταση»	«καταστάσεις»

γ. διαδοχή (το ένα αντικείμενο διαδέχεται το άλλο στον χρόνο ή στον χώρο)

Όρος (που παριστάνει επιμερή έννοια)	Γενική έννοια	Ολομερής έννοια
διαδοχικές θέσεις ψηφίου	«θέση ψηφίου»	«θέσεις ψηφίου»
διαδοχικές περίοδοι	«περίοδος»	«περίοδοι»
διαδοχικές πλοκάδες	«πλοκάδα»	«πλοκάδες»
διαδοχικές σημαντικές στιγμές	«σημαντική στιγμή»	«σημαντικές στιγμές»
διαδοχικές χρονοθυρίδες	«χρονοθυρίδα»	«χρονοθυρίδες»
διαδοχικοί παλμοί	«παλμός»	«παλμοί»
διεμπλεγμένες ακολουθίες	«ακολουθία»	«ακολουθίες»
συναλυσωμένες τιμές δεδομένων	«τιμή δεδομένων»	«τιμές δεδομένων»
συναλυσωμένα δίκτυα	«δίκτυο»	«δίκτυα»

δ. εναλλαγή ή εναλλακτικότητα (τα δύο αντικείμενα εναλλάσσονται μεταξύ τους ή το ένα αποτελεί εναλλακτικό του άλλου)

Όρος (που παριστάνει επιμερή έννοια)	Γενική έννοια	Ολομερής έννοια
εναλλασσόμενες γραμμές	« <i>γραμμή</i> »	« <i>γραμμές</i> »
εναλλασσόμενες τιμές	« <i>τιμή</i> »	« <i>τιμές</i> »
εναλλακτικές γνώμες	« <i>γνώμη</i> »	« <i>γνώμες</i> »
εναλλακτικές διαδικασίες κλήσης	« <i>διαδικασία κλήσης</i> »	« <i>διαδικασίες κλήσης</i> »

ε. αριθμητική σύγκριση υποσυνόλων (υποσύνολα αντικειμένων συγκρίνονται αριθμητικά μεταξύ τους και ξεχωρίζουν δύο ή περισσότερα από αυτά)

Όρος (που παριστάνει επιμερή έννοια)	Γενική έννοια	Ολομερής έννοια
ελάχιστοι πόροι	«πόρος»	«πόροι»
επαρκείς πόροι	«πόρος»	«πόροι»
μέγιστες τιμές διαβάθμισης	«τιμή διαβάθμισης»	«τιμές διαβάθμισης»
μέγιστα χρονικά όρια	«χρονικό όριο»	«χρονικά όρια»

στ. ενοποίηση ή ομαδοποίηση (υποσύνολα αντικειμένων ενοποιοούνται ή ομαδοποιοούνται)

Όρος (που παριστάνει επιμερή έννοια)	Γενική έννοια	Ολομερής έννοια
ενοποιημένες διαδικασίες	«διαδικασία»	«διαδικασίες»
ενοποιημένες διαδικασίες χρήστη	«διαδικασία χρήστη»	«διαδικασίες χρήστη»
ενοποιημένες ευρυζωνικές επικοινωνίες	«ευρυζωνική επικοινωνία»	«ευρυζωνικές επικοινωνίες»
ενοποιημένες υπηρεσίες	«υπηρεσία»	«υπηρεσίες»
ομαδοποιημένα σύρματα	«σύρμα»	«σύρματα»
συσταδοποιημένες λειτουργίες	«λειτουργία»	«λειτουργίες»
πλοκαδοποιημένες εγγραφές	«εγγραφή»	«εγγραφές»
συσσωρευμένες αβεβαιότητες μέτρησης	«αβεβαιότητα μέτρησης»	«αβεβαιότητες μέτρησης»

ζ. Χρονική σύγκριση (δύο ή περισσότερα αντικείμενα συγκρίνονται χρονικά είτε ως προς απόλυτες τιμές χρόνου είτε ως προς χρονικές διάρκειες)

Όρος (που παριστάνει επιμερή έννοια)	Γενική έννοια	Ολομερής έννοια
ισόχρονες κοιμιστικές υπηρεσίες δεδομένων	«κομιστική υπηρεσία δεδομένων»	«κομιστικές υπηρεσίες δεδομένων»
ομόχρονα ρολόγια	«ρολόι»	«ρολόγια»
σύγχρονοι διαποδιαμορφωτές	«διαποδιαμορφωτής»	«διαποδιαμορφωτές»
ταυτόχρονες κλήσεις	«κλήση»	«κλήσεις»
ταυτόχρονες συνδέσεις	«σύνδεση»	«συνδέσεις»
ανισόχρονα σήματα	«σήμα»	«σήματα»
ασύγχρονες υπηρεσίες	«υπηρεσία»	«υπηρεσίες»

η. Σύντρεξη ή συνδρομή (δύο ή περισσότερα αντικείμενα *συντρέχουν* (= εκδηλώνονται ταυτόχρονα) σε κάποια λειτουργία)

Όρος (που παριστάνει επιμερή έννοια)	Γενική έννοια	Ολομερής έννοια
συντρέχουσες κλήσεις	«κλήση»	«κλήσεις»
συντρέχουσες εφαρμογές	«εφαρμογή»	«εφαρμογές»
συντρέχουσες συνδέσεις	«σύνδεση»	«συνδέσεις»
συντρέχουσες υπογραφές	«υπογραφή»	«υπογραφές»
σύνδρομες συναλλαγές, συντρέχουσες συναλλαγές	«συναλλαγή»	«συναλλαγές»

Όλοι οι παραπάνω **σύμπλοκοι όροι**, α. έως η., παριστάνουν **επιμερείς έννοιες** που καλύπτουν ζεύγη ή ομάδες αντικειμένων (**παράγραφος 1.0**).

Σε όλους το προσδιοριζόμενο συνθετικό είναι **ουσιαστικό** σε πληθυντικό αριθμό και κατασημαίνει την αμέσως υπερτασόμενη **ολομερή έννοια**, ενώ το ίδιο ουσιαστικό στον ενικό αριθμό κατασημαίνει την γενική έννοια που καλύπτει όλα τα αντικείμενα ανεξάρτητα από τις ομαδοποιήσεις τους. Το προσδιοριστικό συνθετικό είναι **επίθετο** ή **επιθετοποιημένη μετοχή**.

2. Ελληνικοί σύμπλοκοι όροι πΠ ή Ππ ως ισοδύναμοι αγγλικών σύμπλοκων όρων dD

Αγγλικός όρος (dD)		Ελληνικός ισοδύναμος όρος (πΠ ή Ππ)	
		ΟΜΟΙΟΠΤΩΤΑ ΣΥΜΠΛΟΚΑ	
d (adj./partic.)	D (noun)	π (επίθετο)	Π (ουσιαστικό)
digital	network	ψηφιακό	δίκτυο
d (noun)	D (noun)		
cable	system	καλωδιακό	σύστημα
		Π (ουσιαστικό)	π (ουσιαστικό)
member	state	κράτος	μέλος
		ΕΤΕΡΟΠΤΩΤΑ ΣΥΜΠΛΟΚΑ	
d (noun)	D (noun)	Π (ουσιαστικό)	π (ουσιαστικό)
computer	system	σύστημα	υπολογιστή
computer	network	δίκτυο	υπολογιστών
integrated services	digital network	ψηφιακό δίκτυο	ενοποιημένων υπηρεσιών

2.1 Αριθμός του προσδιοριστικού συνθετικού π – Ενικός ή πληθυντικός;

Κατά την δευτερογενή οροδοσία, στην περίπτωση των ετερόπτωτων ελληνικών ισοδύναμων όρων, Ππ, (όπου: π σε Γενική) εμφανίζεται συχνά το ερώτημα: σε ποιον αριθμό (ενικό ή πληθυντικό) θα γραφεί το προσδιοριστικό συνθετικό;

Η απάντηση είναι ξεκάθαρη:

Ο αριθμός που προκύπτει από τον ορισμό της έννοιας!

Αν δεν κατανοηθεί η έννοια δεν είναι δυνατόν να απαντηθεί η ερώτηση!...

Τα δίλεκτα **computer system** και **computer network** είναι απλώς δύο φράσεις που δεν μας λένε τίποτα αν δεν ξέρουμε τις έννοιες που αντιπροσωπεύουν.

Από τη μελέτη των ορισμών και την κατανόηση των εννοιών προκύπτει η γνώση ότι:

στο πρώτο δίλεκτο η έννοια περιλαμβάνει έναν υπολογιστή, ενώ

στο δεύτερο περισσότερους από έναν υπολογιστές, με αποτέλεσμα:

computer system ⇔ σύστημα υπολογιστή, ενώ:

computer network ⇔ δίκτυο υπολογιστών.

Στους αγγλικούς όρους δεν είναι εμφανής η διαφορά, στους ελληνικούς έχουμε αλλαγή αριθμού.

2.2 Ο πληθυντικός αριθμός των πολυλεκτικών σύμπλοκων όρων

Στα **ομοιόπτωτα** σύμπλοκα: πληθυντικός και στα **δύο** συνθετικά τους:

ψηφιακό δίκτυο – ψηφιακά δίκτυα

καλωδιακό σύστημα – καλωδιακά συστήματα

κράτος μέλος – κράτη μέλη

Στα **ετερόπτωτα** σύμπλοκα με προσδιοριστικό συνθετικό σε πτώση **Γενική πληθυντικού**: μεταφορά στον πληθυντικό και του προσδιοριζόμενου συνθετικού:

σύστημα εννοιών – συστήματα εννοιών

Στα **ετερόπτωτα** σύμπλοκα με προσδιοριστικό συνθετικό σε **Γενική ενικού** χρειάζεται προσοχή.

Κατά κανόνα:

το προσδιοριστικό συνθετικό **παραμένει ως έχει** και στον πληθυντικό του όρου.

Αλλά, υπάρχουν περιπτώσεις όπου χρειάζεται και αυτό να μεταφερθεί στον πληθυντικό.

Για ποιους λόγους;

για λόγους που προκύπτουν από τη **φύση** και τη **σχέση** των εννοιών των **συνθετικών** η οποία αντανακλάται και στο **είδος της Γενικής**.

A/A	Παράδειγμα αγγλικού όρου	Ισοδύναμος ελληνικός όρος	Είδος Γενικής	Πληθυντικός αριθμός
1	customer network	<i>δίκτυο πελάτη</i>	Γενική κτητική (του κτήτορα)	<i>δίκτυα πελατών</i>
2	antenna system*) computer system	<i>σύστημα κεραίας σύστημα υπολογιστή</i>	Γενική κτητική (της στενής σχέσης ή εξάρτησης)	<i>συστήματα κεραίας συστήματα υπολογιστή</i>
3	measurement device	<i>διάταξη μέτρησης</i>	Γενική κτητική (του σκοπού)	<i>διατάξεις μέτρησης</i>
4	laboratory room	<i>αίθουσα εργαστηρίου</i>	Γενική κτητική (του τόπου)	<i>αίθουσες εργαστηρίου</i>
5	reflection measurement angle measurement	<i>μέτρηση ανάκλασης μέτρηση γωνίας</i>	Γενική αντικειμενική	<i>μετρήσεις ανάκλασης μετρήσεις γωνιών</i>
6	test method testing method	<i>μέθοδος δοκιμής μέθοδος δοκιμών</i>	Γενική της ιδιότητας	<i>μέθοδοι δοκιμής μέθοδοι δοκιμών</i>
7	network node	<i>κόμβος δικτύου</i>	Γενική διαιρετική	<i>κόμβοι δικτύου</i>
8	transmitter emission	<i>εκπομπή πομπού</i>	Γενική υποκειμενική	<i>εκπομπές πομπών</i>
9	antenna system*) computer network	<i>σύστημα κεραιών δίκτυο υπολογιστών</i>	Γενική της ύλης ή του περιεχομένου	<i>συστήματα κεραιών δίκτυα υπολογιστών</i>
10	search result	<i>αποτέλεσμα αναζήτησης</i>	Γενική της αιτίας	<i>αποτελέσματα αναζήτησης</i>

Συμπεράσματα

Κατά κανόνα:

οι έννοιες **ορίζονται** και **λημματογραφούνται** στον ενικό αριθμό.

Ενίοτε όμως ο **πληθυντικός** είναι προτιμώμενος.

Πότε;

1. Σε **ατομικές** έννοιες με κάποιο χαρακτηριστικό **πολλαπλότητας** (στη σύνθεση, στον σκοπό, στη δραστηριότητα, ...) την οποία αναδεικνύει ο **πληθυντικός**.

και:

2. Σε γενικές έννοιες που «δύσκολα» ορίζονται στον ενικό αριθμό, διότι αυτές αντιπροσωπεύουν **ζεύγη** ή **ομάδες** αντικειμένων που εμφανίζουν ορισμένα **συγκριτικά** χαρακτηριστικά.

Τα κυριότερα από αυτά τα χαρακτηριστικά είναι:

αλληλοπάθεια,

εναντίωση,

διαδοχή,

εναλλαγή ή εναλλακτικότητα,

αριθμητική σύγκριση υποσυνόλων,

ενοποίηση ή ομαδοποίηση,

χρονική σύγκριση,

σύντρεξη ή συνδρομή.

Κατά τη δευτερογενή οροδοσία:

Ερώτηση:

Όταν έχουμε την ισοδυναμία:

αγγλ. σύμπλοκο (dD) \Leftrightarrow ελλ. σύμπλοκο (πΠ ή Ππ)

και το π είναι σε πτώση Γενική,

σε τίνος αριθμού Γενική είναι; ενικού; ή πληθυντικού;

Απάντηση:

Ό,τι λέει η έννοια!

(δηλ. ό,τι προκύπτει από τον ορισμό).

Σχηματισμός του πληθυντικού του πλήρους όρου:

- στα **ομοιόπτωτα** ελληνικά πολύλεκτα, απλώς **μεταφέρονται** στον πληθυντικό αριθμό και τα δύο συνθετικά, ενώ
- στα **ετερόπτωτα**, εξαρτάται από τον **ορισμό** της έννοιας ο οποίος αντανακλάται και στο **είδος της Γενικής**.

Γενικά, η **πλήρης γνώση της έννοιας** οδηγεί σε **ασφαλή επιλογή!**...

Ευχαριστώ! - Κ.Β.